

Gornja Neretva je jedan od najčistijih rečnih ekosistema na Balkanu. To je divljina sa vrlo malo čovekovog uticaja do sada. Zbog toga je nominovano za Smaragdni lokalitet od strane Bernske konvencije od 2011. godine, ali je pod pretnjom hidroelektrane Ulog od 35 MV i serije od sedam manjih elektrana poznatih kao projekat hidroelektrane Gornja Neretva. HE bi pretvorile veći deo gornjeg dela reke - dela od oko 30 km - u niz brana, cevi i rezervoara od početka do kraja.

Ekološke grupe Centar za životnu sredinu, Aarhus centar Sarajevo, Riverwatch, EuroNatur, ClientEarth i CEE Bankwatch Network podnele su žalbu protiv Bosne i Hercegovine Bernskoj konvenciji o zaštiti evropskih divljih životinja i prirodnih staništa zbog nedostatka zaštite netaknutih gornjih delova reka Neretva iz osam planiranih hidroenergetskih projekata. Podnošenje Bernskoj konvenciji sledi povezanu žalbu koju su grupe podnele ranije ove godine Sekretarijatu Energetske zajednice, ističući ozbiljne nedostatke u procesima ekoloških dozvola za projekte.

Procene uticaja na životnu sredinu sprovedene za projekte identifikovale su samo nekoliko vrsta koje bi se mogle pojaviti u blizini lokacije hidroelektrana, ali su ipak zaključene da bi projekti mogli da se nastave. Uprkos tome što je područje neadekvatno istraženo, ovde su staništa retke vrste, uključujući medvede, vukove, vidre i rakove, kao i određenu vrstu pastrmke.

U maju je Centar za životnu sredinu takođe pokrenuo sudski spor protiv odluke Ministarstva za prostorno planiranje, građevinarstvo i ekologiju Republike Srpske da za prvu fazu projekta Gornja Neretva nije potrebna procjena uticaja na životnu sredinu. Odluka je doneta uprkos tome što je Republički zavod za zaštitu kulturno-istorijskog i prirodnog nasleđa izrazio protivljenje planiranom projektu Gornje Neretve i naglasio da će hidroelektrane uticati na retke, endemske i reliktno vrste.

„Gornja Neretva je prirodni dragulj Balkana. Sa okolnim netaknutim šumama, čini područje divljine bez premca u Evropi. Projekti brane ne bi samo uništili ovaj ekosistem, već bi i Bosna i Hercegovina kršila ratifikovane međunarodne sporazume. Zbog toga podnosimo ove žalbe“, kaže Ulrich Eichelmann, koordinator kampanje Save the Blue Heart of Europe iz Riverwatch-a.

„Prema dosadašnjim istraživanjima, potvrđeno je da je područje oko izvora i gornjeg toka reke Neretve izuzetno netaknut ekosistem. Ovi projekti moraju da se zaustave zbog njegove izuzetne vrednosti jer nikakve mere ublažavanja ne bi mogle da sačuvaju ovo područje“, dodala je Jelena Ivanić iz Centra za životnu sredinu.

Izvor: bankwatch.org

Žalba Bernskoj konvenciji na projekat brana u BiH koji ugrožava
netaknutu reku Neretvu